క్షమార్పణ

శ్రీమతి అడపా సుగుణమణిగారు

"రామూ!"

"బాబూ!"

"అమ్మగారు నిన్న సముద్రతీరమున నేమిచేసి యుండిరి?"

"బాబూ!..."

"నీవు ఆమె నచ్చటకు ఎప్పుడు తీసుకొనివెళ్లి యుంటివి? మరల నామె ఎప్పుడు తిరిగివచ్చెను?"

"ఏమి బాబూ? మామూలు ప్రకారముగానే..."

"సరి...ఇదివరలోకన్న ఆమె యిప్పుడు కారును విశేషముగా వాడుచుండుట నీవు గమనించలేదా?"

"లేదు బాబూ"

"మరియిదివరలోకన్న పెట్రోలుఖర్చు విశేషముగా గానవచ్చుటకు కారణమేమి?"

"......"

"ఇటీవల ఆమె నూతనస్థలములకు పోవుచున్నదా"

"లేదు బాబూ"

రాము విశ్వాసపాత్రుడైన సేవకుడు. తానెరిగిన విషయములను వెల్లడించిన యజమానురాలు కష్టముల పాలవునని ఆమెను కాపాడుటకై సంసిద్ధుడై రానున్న విపత్తునకు తలయొగ్గి బొంక సాహసించెను. కాని తన యజమానుని శల్య పరీక్ష ముందు దాతని తాత్కాలికపు మనోధైర్య మెంతసేపో నిలువలేకపోయెను.

"రామూ! నీవబద్ధమాడుచున్నావు. నీపై నాకధిక విశ్వాస ముండెడిది. కాని నీవును యితర సేవకులవలె తేలితివి........ నీ కొనర్చిన మేలున కిది ప్రతిఫలము కాబోలు."

రాముడు మారుమాటాడలేదు. తొట్రుపడు పాదములతో రెండడుగులు వెనుకకువైచి భయకంపిత హస్తములను పెనవైచుకొని తన యజమానుని మోము చూడ సాహించలేక తలవాల్చి న్యాయస్థానమున దోషి పగిది నిలుచుండెను. ఆతడు దయార్ద్రహృదయుడగు తన యజమానుని వాత్సల్యమునకు విశేషముగ ఋణపడియున్నమాట నిజమే. ఇటీవల తన యజమానుని భార్య నడవడికలో నూతనాంశములు గాన్పించుటయు యదార్థమే. ఆమె నూతనవ్యక్తులతో సంప్రదించుచుండుట, దుర్మార్గుడగు పరపురుషునితో సైకత స్థలముల వాహ్యాళికై వెడలుట మున్నగున వాతడెరుంగుట సత్యమే. పాపమాతడనేకసారులు యజమానుని కెరుకపరుప సాహసించనూలేదు, సబబని తలంచనూలేదు.

"మంచిది రామూ నీవిక వెళ్లవచ్చు...చూడూ... మన యిరువురిమధ్య జరిగిన యీ సంభాషణ యితరు లెరుగరాదు. దీనిని నీవు మరచిపోవలయునుసుమా నామాట జవదాటవని నమ్ముచున్నాను."

పొంగి పొరలివచ్చు క్రోధము నణచుకొనుచున్న తన యజమానుని ప్రజ్వలితమోము నొక్కసారి అరమోడ్పు కనుంగవతో తలయెత్తిచూచి, ఆతనిమాటలకు వల్లెయనునట్లు ప్రత్యుత్తరముగ తలనాడించి, స్త్రీ సంరక్షణార్థమై అవిశ్వాసముగ ప్రవర్తించినందులకు పశ్చాత్తాపముగ నాలుకను కరచుకొనుచు సంకోచముతో రాముడు గదినివీడెను.

* * * *

శ్రీనివాసరావు పేరెన్నికగన్న జీవితభీమా సంస్థ కార్యదర్శి. మాసమునకు మూడువందలరూప్యముల వేతనమును బడయుచున్నాడు. సాలునకు పదివేల ప్రతిఫల మొసంగు పిత్రార్జితమగు భూవసతికూడగలదు. ఆతనిభార్య విశాలాక్షి దయాదాక్షిణ్యాది గుణములలోను రూపసంపదలలోను అన్నివిధముల భర్తకనుకూలమైన సతి. ఏ సందర్భములోనైన దాంపత్యమును కొనియాడవలసివచ్చినచో లోకులు విశాలాక్షిశ్రీనివాసులను తార్కాణముగ చెప్పుకొనుచుండుటకద్దు. కాని ఆదంపతుల కొక మనోవ్యాకులత గలదు. అది సంతానములేమి. విశాల కాపురమునకువచ్చి ఎనిమిదేండ్లు గడచినను నేటివరకు ఆమెకు సంతానముగలుగలేదు. ఆ కాంక్షలో ఆమె త్రొక్కని పుణ్యభూములు

ప్రొక్కని దైవతములు మునగనినదులు చేయనివ్రతములు లేవు. కాని అదృష్టము అందరిహొక్కగను కనా!

పై నుదహరించిన సంభాషణ జరుగుటకొక పక్షము పూర్వము శ్రీనివాసుడు తలనొప్పిగనుండుటచే నియతి కాలముకన్న ముందుగనే కచేరినుండి గృహమునకేతెంచెను. కాఫీ తయారుచేయుటయం దారితేరిన తన ప్రేయసిచే తయారుచేయబడిన వేడికాఫీ, మృదుమధురమగు తన కుసుమకోమలిపదలాలిత్యము తనబాధ నివృత్తి చేయునని యాతని విశ్వాసము. కాని యాతని కాశాభంగమగునట్లు విశాలశయనమందిరమునగాని చావడిలోగాని కాన్పింపలేదు. వెదకుచు వంటయింటికి పోవుసరికి ఆమె తనయడుగుల సవ్వడినైన గుర్తింపలేనంతటి యేకాగ్రచిత్తముతో నేదియో దీర్ఘాలోచన చేయుచుండుట కనుగొనెను. విశాల కొంతవరకొక జాబును పఠియించి దీర్ఘనిట్టూర్పువిడచి లేఖాదహన సంస్కారణమునకు గడంగెను. ద్వారముదరి నిలుచుండి యీదృశ్యము నవలోకించుచున్న శ్రీనివాసునకు దేహము గగుర్పొడిచినది. తనకనులు తానునమ్ముటకు సందేహము గలిగెను. మారుమాటాడక వెనుదిరిగి శయనమందిరమునజొచ్చి శయ్యపైబరుండి యోచనా నిమగ్నుడయ్యెను. తా నెరుంగని రహస్యపులేఖ తన భార్యకెవరు వ్రాసియుందురు? అంత పదిలముగ లేఖను వంటయింటిలో చదువవలసిన నిగూఢ రహస్యమేమైయుండును? ఉత్తరమును చదివిన వెంటనే కాల్చివేయవలసిన అగత్యమేమి? ఇవి పాప మాతని పట్టి భాదించుచున్న విషమసమస్యలు. అతని అనుమానమునకు సహేతుకమగు కారణము లేకపోలేదు. స్త్రీకి తన ప్రవర్తనపై కళంకమునారోపించు విషయములు లేకున్న ఉత్తరమును కాల్చు నవసరమేమి? విశాల దోషియని నిరూపించుటకీ నిదర్శనము చాలదా? పాశ్చాత్య నవనాగరీకతావ్యామోహముచే కొందరు కన్యలు తమ సౌశీల్యమును పాడొనర్చుకొనుచున్నటు వినియున్న తాను తనభార్య సహితము అవివాహితగానున్నప్పుడట్లే చేసియుండలేదని తలంచవలయును? విశాలసోదరి కుముద్వతి విశ్వవిద్యాలయములో హరాణ విద్య నభ్యసించుచున్న కాలముననే ఆమెనుగూర్చి కథల వినియున్నాడు. కుమ్మరావములో ఇత్తడిముంత లున్నట్లు కుముద్వతికి తోబుట్టువగు తనభార్య సద్వర్తనమును ఎట్లు విశ్వసింపగలడు? డోలాయమానుడగు నాతనిని పట్టిపీడించుచున్న అభేద్యసంశయములకిది ఆటపట్టు. గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటున్నట్లు శీర్షబాధచే పీడింపబడుచున్న శ్రీనివాసునకు మనోవేదన తోడైనది. ఇంక చెప్పవలసినదేమున్నది? అనుమానపిశాచమునకు తావు లభింపకయెపోవలె. లేకున్న వ్రేళ్లునాటి శాఖోపశాఖలై విస్తరించుట కెంతకాలముపట్టును?

విశాల వంటయింటనుండి శయనమందిరమునకు విచ్చేసి దీర్ఘాలోచనా నిమగ్నుడైన భర్తను కనుగొని నివ్వెరపడి 'నేడేమి యింతవేగముగా ఆఫీసునుండి వచ్చా'రని చిరునగవుమోమున చిందులాడ ప్రశ్నించెను.

"ఆ..."అని తూష్ణీభావముతో నాతడు మోము నావలకు త్రిప్పివైచుకొనెను.

"మీ శరీరములో బాగులేదా?"అని ఆతురతతో విశాల మరల ప్రశ్నించెను.

"లేదు...ఆ...ఔను"అని శ్రీనివాసుడు పరధ్యానముగా జవాబిచ్చెను.

విశాల దిగులువడి తన కోమలహస్తమును భర్త నుదుటిపైనునిచి ఉష్ణస్థితిని గమకించుటకై యత్నించెను. కాని చేయితాకిన వెంటనే అతడు త్రుళ్లిపడి వెనుకకు వ్రాలెను.

"మీకు చలిగాఉందా?"

"అవును-ఆ-లేదు"

"త్వరగ పండుకొనండి. నేను డాక్టరుకు కబురంపిస్తాను."

"అక్కరలేదు నావంట్లో బాగానేఉంది. తలమాత్రము కొంచెము నొప్పిగాఉంది."

"తలనొప్పటండీ! అట్లనినా కిదివరకేల చెప్పలేదు? ఉండండి కొంచెం కాఫీ తయారుచేసి తెస్తాను. గత రెండుసంవత్సరాలనుండి శలవన్నమాటెరుగక కష్టపడి పనిచేయటంవల్ల ఆరోగ్యంచెడింది. కొన్నాళ్లపాటు శలవు పెట్టకూడదటండీ. ఏ ఊరైనా వెళ్లి విశ్రాంతి తీసుకోవచ్చు. స్థలమార్పు ఆరోగ్యాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంది కూడను" అంటూ ప్రత్యుత్తరమునకాశించక కాఫీ తయారుచేయుటకై వెడలిపోయింది విశాల.

"క్షణక్షణముల్ జవరాండ్రచిత్తముల్ ...యదార్థమే...లేకున్న ఈమె కీఊరు విడువవలసిన తలంపేల?...ఓహో...తెలసినది. ఊరు విడువవలసిన ప్రతిబంధకమే గలిగినది. లేకున్న నన్నేల శలవుపెట్టుమని నిర్బంధించును?" అనుచు శ్రీనివాసరావు నిట్టూర్పువిడచి యోచనానిమగ్నుడయ్యెను. అతని కనులయెదుట చిత్రాంగి సారంగధరులు, తిష్యరక్షకుణాలులు, తారాశశాంకులపాత్రములు ప్రదర్శింపబడుచున్నట్లు కానవయ్యెను. స్త్రీవలననశించిన కౌరవులు రావణకుంభకర్ణాదుల చరిత్రలు జ్ఞప్తికివచ్చినవి. తాకంఠస్థ మొనర్చిన స్త్రీనిందాగర్భితశ్లోకములుకొన్ని ఒకదానివెన్క నొకటి స్పృహించినవి. ఇరువదినిముసముల తరువాత విశాలతెచ్చిన కాఫీ అతని జిహ్వకు విషమువలె పరిణమించినది. ఆమె యొనర్చిన శుశ్రూష బాధానివారణకుమారు బాధోత్పత్తికి మూలకారణమైనది.

"డ్రైవరును పిలవనంపు. నేనువెళ్లి డాక్టరును చూచివస్తా"నని కొంతవడికి మౌనమునువీడి శ్రీనివాసుడు విశాలతోననెను.

"మీరు వెళ్లేదానికన్న డాక్టరునేరమ్మని కబురంపిస్తే బాగుండదండీ"

"అట్లాకాదు నేనేవెళ్లి బీచిరోడ్డునకూడా కొంచెం తిరిగివస్తాను."

"అవునండి పరిశుభ్రమైనగాలి పీల్చవచ్చు. దుస్తులను మార్చుకొండి. నేనువెళ్లి డ్రైవరుకు కబురంపిస్తాను."

శ్రీనివాసుడా యత్తపరుపబడిన చలనశకటమారోహించి డాక్టరు గుమ్మమువంకనైన తొంగిచూడక సముద్రతీరమునకుపోయి యేకాంతమగుచోట గూర్చుండి ఒకదానిపై నొకటిగ యరుదెంచుతరంగముల తిలకించుచుండెను.

లోకములో మన చెప్పు చేతలలో నిముడ్చుకొనలేని వస్తువులు కొన్నిగలవు. అట్టివానితో సంపర్కము కలుగచేసుకొనవలెనన వాటి యుద్దేశముల ననుసరించి నడువవలయును. లేదా, తొలుతనే స్వస్తి చెప్పవలయును. ప్రస్తుతము శ్రీనివాసుని కలంచుచున్న దీ సమస్యాపరిష్కారమే. అతడు విశాల ప్రవర్తన సహించి ఆమెతో కాపురముచేయుటయా? లేక త్యజించి యొండైనపోవుటయా?

* * * *

వారము దినములు గడచినవి. శ్రీనివాసునకు దినమొక యుగముగ తోచుచున్నది. విశాల యొనర్చు ప్రతికృత్యము అతని అనుమానమునకు దోహదమొసంగుచున్నది. నాటిరాత్రి పండ్రెండు గంటలైనను శ్రీనివాసుడు వాలుకుర్చీలో కూర్చొని ఊహాతరంగముల మునిగి తేలుచున్నాడు. అతని హృదయములో తనలోనున్న అగ్నివల్లనే తగులబడిపోయిన బూడిదమాత్రము గలదు. అతని ముఖముపై అంతరంగిక హృదయవేదనయొక్క ఛాయ ప్రతిబింబించుచుండెను. ఆ గదిలోనున్న గడియారము దాని విహితకృత్యమును నెరవేర్చునొనుటకై కొట్టిన పండ్రెండుగంటల నాతడెరుంగనే యెరుగడు. అప్రయత్నముగ నాతని నోటినుండి "నా సర్వస్వమని నమ్మిన విశాలద్రోహము చేయుటయా?......పరీక్షించెదగాక" అను మాటలు బయలువెడలెను. మరుక్షణమున విశాల శయనించియున్న గదిలోనికి నిశ్శబ్దముగపోయి మంచముప్రక్కను నిలుచుండెను.

విశాలగాఢనిద్రలో నుండెను. ఆకులచాటునుండి రెండు మూడు చంద్రకిరణములు గవాక్షముద్వారా ఆమె మోముపై ప్రసరించి సహజలావణ్యమగు ముఖమునకు దేదీప్య మొనగూర్చెను. పిల్లతెమ్మెరలు ఆమె ముంగురుల నటునిటు కదల్చి మోమున కొక వింత సోయగము కలుగజేయుచుండెను.

నిశ్శబ్దముగ రెండు నిముసములు గడచినవి. తలవని తలంపుగ విశాలగాఢనిద్రలో "నే తప్పక చేసెదను. నీ వేమిచేయుమనిన నది యొనర్చెదను. కాని, యీవిషయము నా నాథు డెఱుంగరా"దని కలవరించెను.

ఇంక నేమున్నది. నిషాబిగించిన కోతి అగ్గిత్రొక్కినట్లు శ్రీనివాసు డున్మత్తుడై గదినివీడి పరుగిడెను.

* * * *

సంధ్యాసమయము. శ్రీనివాసుడు వాహ్యాళికైనను వెడలక కచేరిసావడిలో కూర్చొని అంతవరకు తా నన్వేషించిన విషయముల క్రమముగా తలంచుకొనుచు వాపోవుచుండెను. అంతలో తన వ్రాతబల్లపైనున్న టెలిఫోనుగంట కొట్టినది. శబ్దగ్రాహమును చెవియొద్ద నిడుకొని సంభాషణ కుపక్రమించెను.

"..................."

"నేనే శ్రీనివాసరావును."

"..................."

"తాతాలాల్ కంపెనీ వర్తకులా, భగవాన్దాసులా? వందనములు. క్షేమమా?"

"..................."

"ఔనౌను. ఈమధ్య పని తొందరవలన రాలేక పోయితిని. వర్తకముగా బాగుగా సాగుచున్నదా?"

"..................."

"మావంటివారే నగలను కొనుటకుమారు అమ్మజూపినయెడల వర్తకము బాగుగా కొనసాగుననుచున్నారా?"

"......"

శ్రీనివాసునకు ఏమి ప్రత్యుత్తర మొసంగుటకును తోచలేదు. అతడు నగలను విక్రయింప వాంఛించలేదే. ఎట్టకేలకు తన అసమర్థత వెలిబుచ్చుచు "మీరేమనుచున్నారో నాకు బోధపడలే"దని పలికెను.

"..................."

"నాభార్య అమ్మివేయమని మీ చేతికిచ్చిన వజ్రపుగొలుసు విషయమా. రాత్రిలోగా అమ్మివేయమని చెప్పారా?"

"..................."

"బేరం కుదిరిందా. 2750 రూపాయలకా?"

"..... ...."

"భగవాన్దాసుగారూ! మీకు జ్ఞాపక మున్నదా? ఆగొలుసు నా మామగారు మీ కంపెనీలోనే నాలుగు వేలకు కొన్నారు."

"..................."

"వజ్రములలో మాత్రము కొన్నప్పు డున్నధర అమ్మినప్పు డుండదా? సరే. నా భార్య ఉద్దేశము కనుగొని రేపు ఉదయం తెలియపరుస్తాను. శలవు."

టెలిఫోనును మరల యథాస్థానముననుంచి శ్రీనివాసుడు యోచనానిమగ్నుడయ్యెను. తన యనుమతి లేనిదే విశాలకంఠహారమును విక్రయింప యత్నించుటలో భావమేమి? తన్నువిడచి యెవనితోనైన...? మహాభాగ్యము! ఈ రెండువేలగూకలతో నెంత కాలము జీవయాత్ర సాగించగలదు?

* * * *

ఆ నిశీధకరాళభీకరరాత్రిలో పదునొకండు గంటలప్పుడే కొట్టినది. యథాప్రకారముగ శ్రీనివాసు డన్వేషణార్థమై శయ్యాగారమున ప్రవేశించి, విశాల యింకను నిదురపోక మంచముపై పరుండి రోదన మొనర్చుచుండుట గాంచెను. తన ప్రణయసామ్రాజ్యమున నీ యనుమానబీజ మంకురింపకపోయినచో తన సతి యొక్కొక్క కన్నీటిబొట్టు తన హృదయమును

వేయి ప్రశ్నలు చేసియుండెడిదే. కాని నేడో, అది వజ్రతుల్యమై అభేద్యమైనది. తనపతి శయనించి యున్న మంచముపైనైనను కూర్చుండుట కిచ్చగించక ఆ చెంతనున్న కుర్చీసమీపమునకు లాగుకొని కూర్చుండి "ఎందుకీ యే"డ్పని తప్పనిసరిగ శ్రీనివాసుడు ప్రశ్నించెను.

"తమతో ఒక అపరాధమును చెప్పి క్షమార్పణ కోరుకొనవలసియున్న"దని విశాల కనులు తుడుచుకొనుచు లేచికూర్చుండెను. ఆమె నయనద్వయమున కరుణ, అవ్యక్తమైన యేదో వ్యధ పొడకట్టుచున్నది.

"అపరాధములు క్షమింప వీలైనవి, వీలు కానివి అని రెండు విధము"లని సగర్వముగ శ్రీనివాసుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

"నే డేమి మీ మాటలఘోరణిమారినట్లున్నది? జరిగిన దేదియో వినని దే......"

"ఉపోద్ఘాతము చాలించి సంగతేమిటో తేలనీ" అని అర్ధోక్తిలోనే విసుగుదలతో శ్రీనివాసు డనెను.

"నా సోదరి కుముద్వతికి వివాహము నిశ్చయమైన సంగతి మీరు వినియేయుందురు. ఆమె చదువుకొనుచున్న సమయమున తన సహపాఠియగు మోహనరావునకు సదుద్దేశముతో బాల్యచాపల్యమున కొన్ని ఉత్తరములు వ్రాసినదట."

"ఏమి ఉత్తరములు?"

"ఏమో నాకు తెలియదు. కాని మోహనరావు మాత్రము దురభిప్రాయపడి నాసోదరి వివాహము సంగతి నెరింగి ఆ ఉత్తరములు బహిర్పరచినచో నా చెల్లెలి వివాహమున కంతరాయము గలుగుననియు, ఆ ఉత్తరము లాతనిదరినుండి పరిగ్రహించుటకు కుముద్విని నాతనికిచ్చి వివాహమైన నొనర్పవలయుననియు లేదేని తాకోరిన ద్రవ్యమైన నీయవలయుననియు నా చెల్లెలిని బెదరించుచు ఉత్తరము వ్రాసెనట. ఆమె నాకీ యంశములను ఉత్తరముద్వారా తెలియబరుచుచు ఎట్లైన తన నీ క్లిష్టపరిస్థితులనుండి కాపాడుమని కోరినది. నే నట్టియుత్తర మింటనుంచుట భావ్యము కాదని కాల్చివేసితిని. నాటినుండియు నాసోదరి సంరక్షణార్థమై భగీరథప్రయత్న మొనర్చితిని. రాత్రింబవళ్లు నాకదే ధ్యానముగలిగి ఒక్కొక్కప్పుడు ఈవిషయములనే కలగాంచితినని చెప్పుట హాస్యాస్పదముగనే ఉండును. మోహనరావుతో ఈవిషయమై రెండు మూడుసార్లు సముద్రతీరమున ప్రస్తావించి రెండువేల రూపాయి లాతని కొసంగుటకును ఉత్తరములను పరిగ్రహించుటకును యేర్పాటుచేసితిని. నా దగ్గర అంతసొమ్ము లేకపోవుటచే నా రత్నహారమును తాతాలాల్ కంపెనీవారికి విక్రయింపనొసంగితిని. నా చెల్లెలిపైనున్న అభిమానము కొలది యిన్నివిషయములు తమ కెరుకపరచక కృతఘ్నునై సాహసించి యొనర్చి నందులకు నన్ను క్షమించరూ?" అనుచు విశాల మరల రోదన మారంభించెను.

శ్రీనివాసుని సంశయమేఘావృతము పటాపంచలైనది. అతని హృదయకుహరమున ప్రజ్వరిలుచున్న రోషానలముపై కుంభదృష్టి కురిసినది. అప్రయత్నముగ నాతని నయనములనుండి యశ్రువులు రాలినవి. క్షణమున కుర్చీనుండిలేచి మంచముపై కూర్చొని విశాలను తన యంకమునకు చేరదీసి "క్షమార్పణ కోరుకొనవలసినది నీవు కాదు. నే"నని యోదార్చెను. ఆ దంపతు లిరువురును పూసగ్రుచ్చినట్లు జరిగిన విషయములనెల్ల వక్కాణించుకొని మధ్య మధ్య తా మనుమానించిన విషయముల నన్వయించుకొని ఆనందాబ్ధిలో నోలలాడిరి.

శ్రీనివాసుడు కంఠహారమును విక్రయింపకయే మోహనరావునకు రెండువేల రూకల నొసగి, రహస్యరేఖలను గ్రహించి, భార్యకొసగి యిరువురును కుముద్వతి వివాహమునకు పయనమయిరి.